

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Krzysztof Budzich, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego, krzysztof.budzich@mf.gov.pl, tel. 22 694 58 28 Michał Kwiatkowski, Główny Specjalista, Departament Rozwoju Rynku Finansowego, michal.kwiatkowski@mf.gov.pl, tel. 22 694 30 81</p>	<p>Data sporządzenia 11 stycznia 2021 r.</p> <p>Źródło: Efekt przeglądu</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD 52</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Wprowadzenie zmian funkcjonowania biur usług płatniczych (BUP), które bezpośrednio przyczynią się do zredukowania rosnących kosztów utrzymania BUP oraz zmniejszenia wymogów regulacyjnych stawianych tej grupie przedsiębiorców. Zmiany pozwolą na uproszczenie i usprawnienia działalności tych podmiotów jako uczestników rynku finansowego.
2. Konieczność korekty przepisów w zakresie prawidłowego wykonywania obowiązków ustawowych przez małe instytucje płatnicze (MIP), w szczególności dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Działalność w charakterze MIP jest uzależniona od posiadania rozwiązań organizacyjnych pozwalających na wykonywanie obowiązków związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy, jednak obecnie ocena, czy MIP wywiązuje się z tego obowiązku, jest w praktyce nadzorczej utrudniona.
3. Wyłączenia Banku Gospodarstwa Krajowego i Narodowego Banku Polskiego z obowiązku stosowania CAF (tzw. *confirmation of the availability of funds*), tj. zwolnienie BGK i NBP z obowiązku dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek płatnika, polegającego na potwierdzeniu dostępności środków pieniężnych na rachunku, na wniosek dostawcy wydającego instrumenty płatnicze oparte na karcie.
4. Obniżenie stawki maksymalnej stosowanej do obliczenia kwoty wpłat dokonywanych przez BUP na pokrycie kosztów nadzoru nad działalnością BUP, jak również zmiana zasady odliczeń nadpłaty z tytułu wpłat na pokrycie kosztów nadzoru, dokonywanych w danym roku przez krajowe instytucje płatnicze i instytucje pieniądza elektronicznego.
5. Uchylenie upoważnień do wydania niektórych rozporządzeń w związku z wejściem w życie odpowiednich przepisów na poziomie Unii Europejskiej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

- Rekomendowane rozwiązanie polega na zmianie przepisów ustawy o usługach płatniczych.
1. Większość BUP to drobni przedsiębiorcy świadczący usługi przekazu pieniężnego w uzupełnieniu innej działalności gospodarczej. Projekt ustawy zawiera propozycje przepisów ograniczających obowiązki publiczne BUP, w tym w zakresie finansowania nadzoru, oraz zakres nadzoru nad tymi przedsiębiorcami, przy jednoczesnym ograniczeniu działalności tych podmiotów w zakresie wielkości pojedynczych transakcji (transakcji z tego samego tytułu), w których BUP mogą pośredniczyć. Podstawową działalnością BUP powinna być obsługa niskokwotowych przekazów pieniężnych, co do zasady inicjowanych wpłatą gotówkową, za pomocą których realizowane są różnego rodzaju opłaty i rozliczenia związane z czynnościami życia codziennego i obsługą osób niekorzystających rachunków płatniczych do tego typu transakcji. Usługi takie nie generują ryzyka dla systemu finansowego, a ryzyko dla konsumentów jest porównywalne z innymi usługami opartymi na zaufaniu, takimi jak np. sprzedaż internetowa. Zasadnicza działalność BUP nie wymaga zatem intensywnego nadzoru publicznego (finansowego), a za wystarczające zabezpieczenie ryzyka odbiorców tych usług można uznać obowiązek rejestracji (przy zachowaniu możliwości wykreślenia BUP z rejestru w przypadku naruszania prawa) i ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej BUP za środki powierzone przez klientów i za prawidłowe wykonywanie usług. Podmioty, które chcą wykonywać działalność w szerszym zakresie, mają do dyspozycji inne formy działalności w charakterze dostawców usług płatniczych, takie jak mała instytucja płatnicza (MIP), której działalność jest również działalnością regulowaną, ale niepodlegającą licencjonowaniu. Proponowane rozwiązania będą sprzyjać również ograniczeniu stosunkowo wysokiego ryzyka wykorzystywania BUP do działalności nielegalnej, w tym wyłudzeń podatkowych czy prania pieniędzy.
 2. Z uwagi na szeroki zakres usług świadczonych przez MIP niezbędne jest wprowadzenie obowiązku przekazywania do Komisji Nadzoru Finansowego, na etapie ubiegania się o wpis do rejestru, procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, tak jak to jest w przypadku krajowych instytucji płatniczych. Konieczne jest także wprowadzenie obowiązku przekazywania przez MIP do KNF danych związanych z branżą, w jakiej działa hybrydowa mała instytucja płatnicza. MIP może bowiem prowadzić także działalność gospodarczą inną niż świadczenie usług płatniczych – działa wówczas jako tzw. instytucja hybrydowa. Branża prowadzonej podstawowej działalności jest jednym z podstawowych kryteriów oceny ryzyka instytucji w zakresie procesu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. MIP

będzie powiadamiał KNF także o zmianie danych dotyczących prowadzonej działalności, co jest związane z koniecznością zapewnienia lepszej kontroli KNF nad tymi instytucjami.

3. Propozycja dotycząca Banku Gospodarstwa Krajowego i Narodowego Banku Polskiego w zakresie obowiązku stosowania CAF (tzw. *confirmation of the availability of funds*) ma na celu uzupełnienie wcześniejszego wyłączenia tych instytucji z obowiązku świadczenia usług PIS (tzw. *payment initiation services* – usługi inicjowania transakcji płatniczej) oraz usług AIS (tzw. *account information services* – usługi dostępu do informacji o rachunku), opartych na dostępie do rachunku, wprowadzanych przez dyrektywę PSD2, tj. dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 35, z późn. zm.).

4. Zmiany w zakresie finansowania nadzoru są związane z koniecznością jego dostosowania do zmienionych zasad funkcjonowania organu nadzoru – dniem 1 stycznia 2019 r. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) jako państwowa osoba prawna jest finansowana z własnych przychodów. Wpłaty i opłaty na pokrycie kosztów nadzoru ustala się w oparciu o kwotę ustaloną w planie finansowym UKNF. Po zakończeniu roku obrotowego UKNF ustala różnicę pomiędzy planowanymi a wykonanymi kosztami, którą uwzględnia się w rozliczeniu kosztów nadzoru w danym roku obrotowym. Dlatego nadpłata z tytułu wpłat na pokrycie kosztów nadzoru, dokonywanych w danym roku przez krajowe instytucje płatnicze i instytucje pieniądza elektronicznego, będzie odliczana od wpłat należnych za rok następny.

5. Konieczność uchylecia upoważnień, o których mowa w art. 64a ust. 5 i art. 98b ust. 3 ustawy o usługach płatniczych, została podyktowana wydaniem przez Komisję Europejską rozporządzeń delegowanych dotyczących środków kontroli bezpieczeństwa i ograniczania ryzyka w funkcjonowaniu instytucji płatniczych w związku z koniecznością zapewnienia prawidłowego zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem naruszenia bezpieczeństwa w zakresie świadczenia usług płatniczych. Wydawanie krajowych przepisów wykonawczych określonych w przedmiotowych przepisach stało się bezprzedmiotowe.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowane zmiany wynikają z regulacji prawa polskiego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Biura usług płatniczych	1396	https://erup.knf.gov.pl/View/faces/subjectsList.xhtml	Zmniejszenie obciążeń administracyjnych i finansowych wymaganych od podmiotów prowadzących biura usług płatniczych
Małe instytucje płatnicze	56	https://www.knf.gov.pl/podmioty/podmioty_ryнку_usług_platniczych/Rejestr_malych_instytucji_platniczych	Zmiana zakresu danych przedstawianych organowi nadzoru, w szczególności dotyczących przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu
Krajowe instytucje płatnicze	39	https://erup.knf.gov.pl/View/faces/subjectsList.xhtml	Ujednolicenie metod naliczania opłat na pokrycie kosztów nadzoru
Krajowe instytucje pieniądza elektronicznego	1	https://www.knf.gov.pl/podmioty/podmioty_ryнку_usług_platniczych/rejestr_krajowych_instytucji_pieniadza_elektronicznego	Ujednolicenie metod naliczania opłat na pokrycie kosztów nadzoru
NBP	1	www.nbp.pl	Zwolnienie z obowiązku polegającego na potwierdzeniu dostępności środków pieniężnych na rachunku na wniosek dostawcy wydającego instrumenty płatnicze oparte na karcie
BGK	1	www.bgk.pl	Zwolnienie z obowiązku polegającego na potwierdzeniu dostępności środków pieniężnych na rachunku na wniosek dostawcy wydającego instrumenty płatnicze oparte na karcie
KNF	1	www.knf.gov.pl	Zmniejszenie obciążeń administracyjnych i finansowych wymaganych od

			podmiotów prowadzących biura usług płatniczych
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie prowadzono konsultacji poprzedzających przygotowanie projektu ustawy.
Projekt ustawy będzie przedmiotem opiniowania i konsultacji publicznych. Projekt zostanie przekazany do Komisji Nadzoru Finansowego, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Związku Banków Polskich, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, Krajowej Izby Rozliczeniowej, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, Polskiej Organizacji Niebankowych Instytucji Płatności i Fundacji Rozwoju Obrotu Bezgotówkowego.
Przewidziano 21-dniowy termin zgłaszania uwag.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 zł

Źródła finansowania	Wejście w życie ustawy nie wiąże się z koniecznością poniesienia dodatkowych wydatków z budżetu państwa. Jednocześnie nie przewiduje się zwiększenia wydatków ani zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zmniejszenie zaangażowania zasobów UKNF dotyczących poszczególnych czynności nadzorczych nad BUP prowadzi do szacunkowego zmniejszenia nakładów z tytułu nadzoru na poziomie ok. 24%. W związku z tym ponoszone koszty nadzoru nad BUP zmniejszą się szacunkowo o ok. 878 tys. zł, tj. do poziomu 1 031 tys. zł (szacunek na podstawie wartości transakcji BUP za rok 2018). Zrównoważone to zostanie przez spodziewane zmniejszenie liczby działających BUP, z uwagi na tendencje rynkowe w tym zakresie, oraz obniżenie wysokości maksymalnej stawki wpłat na pokrycie kosztów nadzoru z poziomu 0,025 % do 0,023 %.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	W projekcie zawarto szereg zmian obecnie funkcjonujących przepisów, które bezpośrednio przyczynią się do zredukowania rosnących kosztów utrzymania działalności BUP oraz zmniejszenia wymogów stawianych tej grupie przedsiębiorców. Zmiana przepisów odnoszących się do BUP w dużym stopniu						

		<p>przyczyni się do uproszczenia i usprawnienia dalszego funkcjonowania tych uczestników rynku finansowego.</p> <p>Projekt zawiera propozycję zmniejszenia stawki maksymalnej wykorzystywanej do obliczenia kwoty wpłat ponoszonych przez BUP na pokrycie kosztów nadzoru nad działalnością BUP, jak również zmianę zasady odliczeń nadpłat dokonywanych w danym roku przez krajowe instytucje płatnicze i instytucje pieniądza elektronicznego.</p> <p>Wobec MIP zaproponowano wprowadzenie obowiązku przekazywania do KNF, na etapie ubiegania się o wpis do rejestru, procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu – w tym zakresie status MIP zbliży się do sytuacji prawnej krajowych instytucji płatniczych.</p> <p>W projekcie zawarto propozycja uzupełnienia zakresu informacji przekazywanych przez MIP do KNF o dane związane z branżą, w jakiej działa hybrydowa mała instytucja płatnicza.</p>
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wejście w życie ustawy będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.</p> <p>Wejście w życie ustawy nie wpłynie na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.</p>	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projekt		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny oraz pozostałe obszary, o których mowa w pkt 10.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi z dniem jego wejścia w życie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		

Ewaluacja efektów projektu będzie dokonywana w toku bieżących czynności wykonywanych przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.